

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR : ION N. CESAŘESCU

REDACTOR-PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
 6 luni 20 „
 3 luni 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

NOU: A apărut *Cercul Juridic*, revistă trimestrială a «Cercului de studii juridice și sociale din Craiova»

SUMAR

— Codul nostru și eroarea în materie de partaj, de d-l Eugen Petit;

JURISPRUDENȚĂ :

— Casație s. I: *Zabaria Georgescu cu Nae Apostolescu*. (Într-o ipotecă, neplata procentelor la termen nu poate să considere termenul perdut pentru debitor și capitalul să devie exigibil, urmărindu-se inobilul ipotecat numai pentru neplata procentului, când un pact comisoriu expres în această privință nu există între părți);

— Casație s. II: *Jordache N. Aloman cu Nae N. Părulescu*. (Din comb. art. 8 și II din proc. pen. rezultă că instanțele corecționale sunt competente și pot să pronunțe condamnări civile în persoana delictivului absolvit de acțiunea publică), cu o notă de d-l profesor I. Tanoviceanu.

— Casație III: *Silvia și I. Aslan cu Primăria Capitalei*. (Primăria Capitală. (Primăria nu poate refuza de a da alinierea și autorizarea de a clădi, unui proprietar, pe motiv că pe acolo are a trece o stradă nouă ce s'a creat, în acest caz urmând să facă exproprierea cu prealabilă despăgubire);

— C. de Apel București s. III: *N. N. Părulescu cu N. Aloman*. (Nu se poate imputa unei persoane delict de abuz de încredere numai pe simplul fapt al ne- restituirii lucrurilor la cerere, iar faptul acesta neîntrând în prevederile cod. pen., persoana ce l'a săvârșit trebuie absolvită.

— Trib. Iași II: *A. A. Bădărău cu Epitropia Casei Sf. Spiridon Iași și s. a.* (Despre dreptul de retențiune).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I; No. 1: Revizuire. — Termen. — Curgerea lui dela o nouă comunicare făcută după expirarea termenului de apel. Hotărnicie. — Lipsa de calitate sau de capacitate a hotărnicului. — Nulitate ce se poate invoca în ori ce stare a procesului. — Revizuire. — Dreptul statului de a cere revizuirea. — Dacă acest drept poate fi întins și la apărarea făcută de reprezentantul statului, în afară de o instanță judiciară.—Art. 291 și 297 pr. civ.; **No. 2:** Filiațiune. —Dovedirea ei.—Prezumțiunea «Pater is est...».—Stabilirea numai în favoarea copilului născut sau conceput în timpul căsătoriei.—Copii adulterini și incestuoși.—Punerea lor pe aceeași linie cu copii naturali prin codul nostru civil, din punctul de vedere al posibilității de a fi legitimați prin căsătorie subsecventă.—Art. 304 c. civil.

Casație s. II; No. 1: Apelul părții civile contra unei cărți de judecată. — Evocarea întregii afaceri înaintea tribunalului. — Excepția lucrului judecat.—Invocarea ei din oficiu.—Art. 103 l. j. p.; **No. 2:** Pedepse. Cumul de furturi prev. de art. 399 al. 2 c. penal.—Admitere de circumstanțe atenuante.—Condamnare la un an închisoare.—Legalitatea pedepsei.—Art. 60 și 40 c. penal.; **No. 3:** Amnistie.—Delicte silvice, Decretul din 26 Mai 1912.—Condițiunile

cerute pentru a fi iertat de pedeapsă. Existența unei condamnări definitive: **No. 4:** Parte civilă.—Citare neregulată. Sentință achitatorie.—Contestațiune.—Admiterea ei.—Definitivitatea sentinței față de procuror.—Dreptul părții civile de a i se comunica aceea sentință, ce o prejudiciază, spre a face opoziție; **No. 5:** Conștii tuirea tribunalului. — Complectarea lui cu judecătorul de pace.— Existența mai multor judecători în acel oraș.—Necesitatea tragerii la sorti.—Art. 17 l. organiz. judecăt.

Casație s. III; No. 1: Licențe.—Debit de băuturi spirtoase.— Deschiderea lui într'un bălcu.—Supunerea lui la taxa licenței. — Art. 18 l. licențelor; **No. 2:** Urmărire din partea statului. —Contestație la Administrația financiară.—Apel la tribunal. Obligația tribunalului a verifica dacă contestația e făcută în termen; **No. 3:** Taxe successorale.— Imobile.— Stabilirea valoriei lor.— Venitul după roluri înmulțit cu 20.—Neadmisibilitatea unei evaluări inferioare.—Art. 64 lit. f din legea timbrului; **No. 4:** Contencios administrativ.— Sub-sef de secție în administrația căilor ferate. — Punere în disponibilitate.— Avizul comisiei de cinci inspectori generali.—Respingerea recursului.—Art. 23 și 32 l. p. organiz. corpului tehnic al Minist. lucrărilor publice din 1894.

Codul nostru și eroarea în materie de partaj

Codul nostru civil prin art. 953 prevede trei vicii posibile ale consimțământului și anume: eroarea, violența și dolul, pe când art. 790 relativ la desființarea împărșelei nu vorbește decât despre violența și dol, omițând deci eroarea.

Primul alineat al art. 790 din c. civ. român, este luat după dispozițiunile celui d'intăi alineat al art. 887 din codul Napoleon, astfel redactat:

«Les partages peuvent être rescindés pour cause de violence ou de dol».

Motivele ce a avut legiuitorul francez pentru a omite eroarea dintre viciile consimțământului în materie de partaj, ies la iveală din cuprinsul primei fraze a alineatului al doilea din art. 887, după care: «poate să fie loc și la resciziune, «atunci când unul dintre comostenitori dovedește, «în prejudiciul său, o leziune de mai mult de «un sfert». Această primă frază este omisă din textul românesc, care conține însă a doua și ul-

tima frază ce formează alineatul al doilea din textul francez, astfel tradusă: «Pentru o simplă «comisiune a unuia din obiectele succesiunii, nu «se strică împărţea, se face numai un supliment «de împărţea pentru obiectul omis».

Chestiunea care se pune, este de a se şti, dacă faţă cu textul art. 790 c. civ. român, care nu vorbeşte nimic despre eroare — la fel cu codul francez — şi nici despre leziune — spre deosebire deci de codul francez, — de a se vedea dacă eroarea trebuie sau nu considerată printre viciile de consimţământ în materie de partaj.

În vechiul drept francez, eroarea era enumerată printre viciile consimţământului în materie de partaj, căci Pothier (*Des Successions*, cap. IV, art. 6) scrie: «împărţelile pot fi rescindate pentru «aceleaşi cauze pentru cari se rescindează şi celelalte acte, cauze eum sunt violenţa, surprin- «derea (dolul) şi eroarea de fapt». De observat, că acelaşi autor (*Des obligations*, cap. I, art. 3) vorbind despre leziune în materie de împărţea între comoştenitori sau coproprietari, spune că în ce priveşte aceste convenţiuni, este de ajuns ca leziunea să treacă peste pătrimea adevăratului preţ, pentru ca ea să dea loc la restituire.

În urmă, proiectul comisiunii guvernului francez din anul VIII, prin art. 211 adoptase modul de a vedea al. lui Pothier, căci prin acel articol se spune: «Impărţelile pot fi rescindate, ca toate «celelalte acte, pentru cauză de violenţă, de dol «sau eroare de fapt». (Fenet, t II, p. 158).

Dar această redactare a fost modificată, (serie *Demolombe* tom. V, pag. 458), după o discuţiune care a avut loc la Consiliul de Stat, şi din care rezultă că autorii legii au socotit că nu era necesar de a se menţiona în mod special eroarea ca o pricină de resciziune a împărţelei.

Şi *Marcadé*, pe care legiuitorul nostru l-a avut mereu în vedere la localizarea codului francez, spune (tom. III, p. 298) că ar fi fost inutil să se prevadă şi eroarea printre cauzele de resciziune ale împărţelei, de oarece în diferitele cazuri în care va avea loc, se va ajunge în alt mod la restabilirea egalităţii. Astfel, dacă eroarea a produs o exagerare însemnată în evaluarea cutărora bunuri, sau un deficit în evaluarea altor bunuri, atunci: sau prejudiciul pe care îl suferă unul dintre copărtaşii nu întrece sfertul din

ceiace trebuia să aibă, şi în acest caz legea franceză nu a voit ca partajul să poată fi anulat; sau prejudiciul e mai mare de un sfert şi atunci va fi un caz de resciziune pentru leziune. Dacă s'a cuprins în împărţea un bun ce nu aparţinea defunctului, moştenitorul evins va exercita acţiunea în garanţie prevăzută de art. 788 c. civ. rom. Dacă s'a omis un bun din masa de împărţit, se va face un supliment de partaj, conform art. 790 al. 2 c. civ. rom. Dacă s'a omis unul dintre comoştenitori (de observat că eroarea în acest caz cade asupra existenţei drepturilor de moştenire), acesta îşi va putea reclama drepturile pe calea unei petiţiuni de ereditate; dacă însă s'a admis la împărţea un străin, bunurile atribuite acestuia urmează a aparţine masei succesoriale, fiind încă neîmpărţite, ceea ce va da loc la un supliment de partaj. Dacă eroarea este relativă la câtimea drepturilor succesoriale, de exemplu dându-se o treime aceluia care nu avea drept decât pentru o pătrime, partajul fiind lipsit de cauză trebuie declarat nul şi neavenit. Dacă eroarea ar consta numai în aceea că, într'un partaj voluntar, unul dintre copărtaşii şi-ar fi primit lotul crezând că acel lot cuprindea anume bunuri, pe când de fapt se compunea din cutare altele, se înţelege — termină *Marcadé* — că nu ar putea fi loc la resciziune, de oarece scopul împărţelei nu este de a se atribui cutare sau cutare anume bunuri cutărui copărtaş, dar numai pentru a face să înceteze starea de indiviziune.

Acestea sunt toate categoriile de cazuri posibile, şi trebuie să mărturisim că nu putem înţelege cum d-l Nacu (*Drept civil*, vol. II, pagina 219) vorbeşte în materie de partaj şi de eroare asupra persoanei. Se ştie că conform art. 954 al. 2 c. civ. eroarea ca viciu de consimţământ nu produce nulitate când cade asupra persoanei cu care s'a contractat, afară numai când consideraţiunea persoanei este cauza principală, pentru care s'a făcut convenţiunea — deci cauza determinantă.

Ori, în materie de partaj, consideraţiunea principală este încetarea stărei de indiviziune, şi puţin importă personalitatea copărtaşului. Este însă adevărat că copărtaşii s'ar putea înşela asupra identităţii unuia dintre dănsii, dar atunci

partajul nu va fi valabil ca *lipsit de cauză*, art. 966 c. civ. (Vezi Mourlon, t. II, p. 260).

Astfel fiind împrejurările și intrucât legiuitorul nostru a avut fără îndoială înaintea ochilor considerațiunile pentru cari eroarea nu a fost enumerată în codul francez ca un viciu posibil al împărțelii, considerațiuni expuse atât de lamurit de Marcadé, este de mirat cum de nu a adăogat și eroarea la primul alineat al textului francez, atunci când a suprimat leziunea din al doilea alineat.

Cu toate acestea omisiunea s'a făcut și se pune întrebarea ce sens trebuie să-i dăm.

Este adevărat că un partaj voluntar poate foarte bine să fie asimilat cu o transacție, care preîntâmpină un proces de diviziune, și în acest caz acțiunea în nulitate pentru eroare asupra obiectului în proces poate fi pornită potrivit dispozițiilor art. 1712 c. civ. Cu alte cuvinte, dacă eroarea este admisă de lege că putând vicia consimțământul chiar relativ la o transacție, — contractul pe care legiuitorul a voit să-l facă cel mai puternic și sigur — cu atât mai mult acest viciu nu poate fi înlăturat în materie de partaj.

Dreptul comun, relativ la viciile de consimțământ este cuprins în articolele 953—961 c. civ., relative la toate contractele, deci și la acelea de împărțeață, cari prin urmare pot fi atacate în principia pentru eroare. Dacă legiuitorul nostru ar fi voit să suprimă eroarea ca viciu de consimțământ în această materie, trebuia deci să spaie lucrul în mod categoric.

Pe lângă acestea, din cele expuse am văzut că legiuitorul francez a suprimat eroarea nu pentru motivul că nu o crede admisibilă în materie de partaj, dar numai de oarece joacă un dublu rol inutil, față cu dispozițiunile relative la leziune, prevăzute de art. 887 c. civ. francez. La noi aceste dispozițiuni fiind suprimate, rezultă deci că numai din greșală, printr'o nebagare de seamă de neexplicat, nu s'a adăogat și eroarea asupra calităților substanțiale ale obiectelor ce formează *massa de împărțit*. Spre pildă, la partagiul averii rămase pe urma tatălui meu, primesc în lotul meu un tablou pretins de marele pictor Grigorescu dar care în realitate nu e decât o vulgară copie, sau drept pietre prețioase niște bucați de

sticlă colorată; în ambele aceste cazuri partajul va fi anulabil intrucât consimțământul meu a fost viciat prin eroare, potrivit prescripțiunilor art. 954 al. I c. civ. Termin observând că e vorba numai de consimțământ viciat, iar nu de lipsa totală de consimțământ, cum ar fi atunci când eroarea cade asupra naturii, asupra obiectului sau cauzei contractului.

EUGEN PETIT

Judecător Tribunalul Fălciu

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 23 Octombrie 1912

Președenția d-lui C R MANOLESCU Președinte

Zaharia Georgescu cu Nae Apostolescu

Urmărire imobiliară. — Neplata procentelor la termen. — Dacă în lipsă de un pact comisoriu expres în acest sens, se poate urmări și vinde un imobil mai înainte de expirarea termenului ipotecei. — (Art. 1021 c. civil)

Intr'o ipotecă, neplata procentelor la termen nu poate să considere termenul perdut pentru debitor și capitalul să devie exigibil urmărindu se imobilul ipotecat numai pentru nep'ala procentelor, când un pact comisoriu expres în această privință nu există între părți.

*Ast-fel, față cu dispozițiunile art. 1021 c. civil rezoluțiunea contractului nu poate să se opere deplin drept ci numai dacă part'a cere și justiția admite asemenea cerere, cu dreptul pentru partea, în contra căreia se face cer. rea, ca la timpul instanței să înlătore rezoluțiunea, executându-se și obligațiunea și cu facultatea pentru justiție de a acorda termen pentru acea executare. *)*

Deciziunea No. 744/912. — Casată după recursul făcut de Zaharia Georgescu, decizia Curței de apel București s. III, No. 191/911, dată în proces cu Nae Apostolescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l *counselier* Gr. Ștefănescu;

Pe d-nii avocați Christescu și Filitti în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat C Stroescu în combateri;

Deliberând,

Asupra mij'ocului al doilea și al treilea de casare:

«I. Denaturarea convenției formale dintre părți.

«Curtea de apel întemeiază deciziunea sa pe considerațiunea că intrucât plata procentului stipulat în actul de ipotecă este de esența contractului, atunci când s'a înțeles plata la termene anumite, rezultă că neexecutarea atrage facultatea pentru cealaltă parte de a pretinde desființarea contractului

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 85/912, pag. 406.

ca o consecință logică a principiului condițiunii rezolutorie prevăzută de art. 12 c. civ.; or, în fapt, actul de ipotecă care este convențiunea părților prevede formal pentru creditor dreptul de urmărire și scoatere în vânzare a imobilului ipotecat numai în caz de neplata capitalului la termen, iar cu ocazia prelungirii termenului ipotecei până la Februarie 1911 s'a admis facultatea plății capitalului în rate și procente lunare, fără să se stipuleze sancțiunea desființare contractuală și în caz de neplata procentelor.

«Prin urmare când Curtea afirmă și motivează că plata procentului eră de esența contractului, denaturează în totul convențiunea dintre părți și adaogă, cu dela sine putere, o stipulațiune importantă care nu există, ba încă părțile au voit s'o escludă».

«II. Violarea art. 12—1021 c. civ.

«Curtea deduce dreptul de urmărire exercitat de intimat din consecința logică a regulii de drept prescrisă de art. 12) c. civ. Or, Curtea comite o gravă eroare juridică și violează art. 12) și 121 c. civ., de oarece condițiunea rezolutorie subînțeală în orice caz nu opera de drept și deci creditorul urmăritor nu avea drept nici titlu să scoată imobilul în vânzare fără o hotărâre judecătorească validând creanța».

Având în vedere că din deciziunea Curței de apel, supusă recursului rezultă că: recurentul Zaharia Georgescu, a intentat acțiune contra intimatului Nae Apostolescu pentru daune interese ce i s'a pricinuit prin vânzarea silită mai înainte de termen a unui imobil ipotecat intimatului și pentru o datorie mai mare de cât era în realitate; că această acțiune, deși admisă de tribunal, a fost însă respinsă de către Curtea de apel prin deciziunea supusă recursului, pe motivul între altele, că recurentul nu ar fi achitat la termen dobânzile împrumutului ipotecar, fapt din care deduce Curtea facultatea pentru creditor de a desființa contractul și a cere restituirea capitalului înainte de termen;

Considerând că este necontestat în fapt cum că prin actul de împrumut ipotecar, care formează convențiunea părților, nu se prevede pentru creditorii de cât dreptul de a urmări și vinde imobilul ipotecat pentru neplata capitalului la termen, fără ca o asemenea stipulațiune să existe și pentru neplata procentelor;

Considerând că ast-fel fiind chiar dacă s'ar admite ca constant faptul neplății procentelor la termen, totuși intimatul nu avea drept a considera termenul perdut pentru debitor și capitalul devenit prin aceasta exigibil și a urmări și vinde imobilul ipotecat numai pentru neplata procentelor, întru cât nu există un pact comisoriu expres în această privință;

Că față cu dispozițiunile art. 1021 c. civil, rezoluțiunea contractualului nu poate să se opere deplin drept, ci numai dacă partea cere și justiția admite asemenea cerere, cu dreptul pentru partea în contra căreia se face cererea, ca în timpul instanței să înlătore rezoluțiunea, executându-și obligațiunea și cu facultatea pentru justiție de a acorda termen pentru acea executare;

Considerând că astfel fiind, când Curtea de apel decide că neplata procentelor la termen atrage facultatea pentru creditor de a urmări și vinde imobilul ipotecat ca o consecință logică a principiului condițiunii rezolutorie prevăzută de art. 1021 c. civil, denaturează convențiunea dintre părți și nesocotește dispozițiunile art. 1020 și 1021 c. civil și prin urmare ambele motive de casare sunt întemeiate;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cele alte două motive invocate, Curtea, casează etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JÛSTIȚIE S. II

Audiența dela 23 Octombrie 1912
Președenția d-lui M IULIAN, președinte
Iordache N. Aloman cu Nae N. Părvulescu

Despăgubiri civile. — Absolvirea inculpatului — Facultatea instanței corecționale de a judeca cererea de despăgubiri sau de a o trimite la trib. civile. — Deosebire de Curtea cu jurați — (Art 8 și 11 pr. pen.).

Din combinația art. 8 și 11 din procedura penală rezultă că instanțele corecționale sunt competente și pot să pronunțe condamnățiuni civile în persoana delictventului absolvit de acțiunea publică. Spre deosebire însă de Curțile cu jurați, unde în caz de absolvire Curtea este ținută să hotărască asupra daunelor-interese pretinse de partea civilă, instanțele corecționale au facultatea de a judeca cererea de reparațiune a daunelor odată cu faptul principal, sau să trimită pe părți înaintea tribunalului civil. Din moment ce, dar, Curtea de apel a rezervat părții civile dreptul de a-și valorifica pe cale civilă pretențiunile contra inculpatului absolvit, prin această procedură ei nu a săvârșit nici un exces de putere sau violare de lege.

Deciziunea corecțională 2710/912.—Respins recursul făcut de Iordache N. Aloman contra deciziei Curței de apel București S. III 192/912 *) dată în proces cu Nae N. Părvulescu.

Curtea,

Ascultând pe D-l avocat L. R. Opreanu în desvoltarea motivului III de casare, declarând că nu mai susține motivele I și II de casare;

Pe D-l avocat St. Ionivan, în combateri; și
Pe D-l procuror M. Vidrașcu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului III de casare:

III «Exces de putere, violare de lege și omisiune esențială Curtea deși constată în fapt că inculpatul a săvârșit faptul ce i se impută, pe care l' găsește probabil, totuși motivează că acest fapt nu ar întruni elementele delictului de abuz de încredere și îl absolvă fără însă de a discuta și asupra cererii mele de despăgubiri civile. Procedând astfel Curtea comite un exces de putere, o violare de lege și o omisiune esențială, întru cât era datorare de la lege de a se pronunța și asupra cererii mele de despăgubiri civile chiar dacă absolvea pe inculpat.»

Având în vedere deciziunea supusă recursului, din care rezultă că Nae N. Părvulescu fiind dat în judecată pentru delictul prevăzut și pedepsit de art. 322 și 323 din codul penal, a fost absolvit de Curtea de apel, care însă a rezervat părții civile l. N. Aloman, recurentul de azi, dreptul de a-și valorifica pretențiunile pe cale civilă;

Considerând că din combinațiunea art. 11 și 8 din procedura penală, rezultă că instanțele corecționale sunt competente și pot să pronunțe condamnățiuni civile în persoana delictventului absolvit de acțiunea publică;

Că, însă, spre deosebire de Curțile cu jurați, unde, în caz de absolvire, Curtea e ținută să hotărască asu-

*) A se vedea la pag. 176.

pra daunelor-interese pretinse de partea civilă, instanțele corecționale au facultatea de a judeca cererea de reparațiune a daunelor odată cu faptul principal sau să trimită pe părți înaintea tribunalului civil;

Considerând, în speță, că Curtea de apel era în drept să nu se pronunțe asupra cererii recurentului de a i se acorda despăgubiri civile dela inculpatul absolvit, din moment ce-i rezervă dreptul de a-și valorifica pretențiunile pe calea civilă și, prin urmare, procedând astfel, nu a comis exces de putere sau violare de lege și nici vre-o omisiune esențială;

Că, așa fiind, acest motiv este nefondat;

Având în vedere că în ce privește celelalte două motive de casare avocatul recurentului a renunțat să le mai susțină;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

NOTA.—Atât hotărârea Curții de apel, cât și aceea a instanței supreme, merită atențiunea juriștilor.

Mai întâi, în ceea ce privește afirmarea Curții de apel că lipsind intențiunea frauduloasă, Curtea nu mai poate achita pe inculpat, ci trebuie a-l absolvi, conform art. 10, al. 4, pr. pen., lucrul ne pare foarte contestabil, fiindcă, dacă s'ar admite această teorie totdeauna când ar lipsi unul din elementele infracțiunii, ar trebui să intervină o absolvire, iar nu o achitare. De exemplu, în caz de constrângere fizică, or de legitimă apărare, lipsește elementul imaterial, dolul sau culpa, și de aci ar rezulta că trebuie a pronunța absolvire, iar nu achitare, fiindcă omorul comis constrâns fizic or exercitat în legitimă apărare, nu e sancționat de lege cu pedeapsă. De asemeni, în caz de nebunie se poate spune, cu Curtea de apel, că fapta nefiind pedepsită de lege, atrage absolvirea, dar nu achitarea.

Această teorie, care înlocuiește achitarea prin absolvire în toate cazurile, este inadmisibilă față cu textul legii.

Ce e drept că în deciziunea sa Curtea pare că voește a face distincțiunea că absolvirea nu ar interveni decât în cazul când fapta deși reprobabilă, totuși scapă de loviturile legii penale, însă această distincțiune este străină legii, care în articolul 10, al. 4, nu o pomeneste și nici nu poate fi admisă ca bază a distincțiunii între achitare și absolvire.

În adevăr, să presupunem că jurații aduc un verdict afirmativ, însă judecătorii asesori găsesc că fapta nu e sancționată penalicește; în acest caz, după teoria Curții de apel București, ei vor

pronunța achitarea sau absolvirea, după cum vor crede că fapta e morală or reprobabilă. Să presupunem că ei nu o consideră nici pedepsibilă, nici imorală, ce hotărâre vor da judecătorii? Achitarea? Dar cum poate să intervină achitare în caz când verdictul e afirmativ? Art. 381 proc. penală dispune că președintele va pronunța achitarea dacă acuzatul a fost recunoscut neculpabil, adică dacă jurații au adus un verdict negativ. Iar dacă verdictul e afirmativ, adică a declarat culpabil pe acuzat, art. 387 dispune că se va pronunța absolvirea numai dacă fapta nu este oprită de legea penală.

Prin urmare, conchidem că în cazul de față trebuia achitat, iar nu absolvit inculpatul, fiindcă abuzul de încredere este infracțiune prevăzută de lege, numai că inculpatul nu o comisese, de oarece nu avea intențiunea dolosivă, element esențial al delictului de abuz de încredere. Recunoaștem însă că, odată absolvit inculpatul, respingerea cererii de despăgubiri civile și rezervarea căii civile este conformă principiilor¹⁾.

Hotărârea Curții de casațiune este mai importantă și ar fi de o importanță juridică extremă dacă am fi siguri că totdeauna considerentele sunt expresiunea voinței instanței supreme și pot fi socotite drept o soluțiune de jurisprudență.

«Considerând — zice Curtea de casațiune — că din combinațiunea art. 11 și 8 proc. penală rezultă că instanțele corecționale sunt competente și pot să pronunțe condamnățiuni civile în persoana delincentului absolvit de acțiunea publică».

Iată un considerent importantisim, dacă ar exprima voința Curții; el ar fi o schimbare considerabilă în jurisprudența Curții noastre de casațiune. De aproape 30 ani, în mod constant, instanța noastră supremă admite că dacă tribunalele corecționale or de simplă poliție achită, ele nu pot să condamne pe achitat la despăgubiri civile, fiindcă, prin achitare, ele devin incompetente să judece cestiunea despăgubirilor, care nu e decât un accesoriu al acțiunii penale²⁾. Noi am combătut această jurisprudență și continuăm să cre-

¹⁾ Vezi cele zise de noi în *Cursul de procedură penală română*, București, 1913, No. 214, pag. 144.

²⁾ Vezi în *Cursul de procedură penală*, No. 975 și urmât, această jurisprudență.

dem că ea nu e conformă legii noastre, totuși chiar noi am admis că în caz de absolvire tribunalul represiv nu poate condamna pe absolvit la despăgubiri civile, fiindcă atunci ar fi foarte ușor a duce orice acțiune civilă la tribunalele represive, spre a frauda legea timbrului. Acum Curtea de casațiune se pare că merge mai departe decât noi și admite condamnarea la daune nu numai a achitatului, cum am susținut noi, dar chiar a absolutului, ceea ce, după noi, e nerațional și contrariu unei vechi hotărâri a Curții noastre de casațiune³⁾. Este adevărat că Inalta Curte de casațiune nu vorbește de achitat, ci de absolvit, dar este evident că în acest caz este un a fortiori, fiindcă toate motivele cari se invoacă pentru incompetența instanțelor corecționale și polițienești de a condamna la daune pe inculpatul achitat, se aplică cu atât mai mult când e vorba de a condamna la daune pe inculpatul absolvit.

E drept că instanța supremă nu admite părerea susținută de noi în întregime; dânsa distinge între tribunalele criminale de o parte și cele corecționale de altă parte; primile ar fi obligate să se pronunțe și asupra despăgubirilor civile, pe când cele din urmă au facultatea de a se pronunța ele înșiși, or de a trimite pe partea civilă să-și valorifice pretențiunile înaintea tribunalelor civile. Inșă e de notat că nici această distincțiune nu era admisă mai înainte de Curtea noastră de casațiune, și în mod constant de aproape 30 de ani a admis că instanța corecțională care achită, nu poate condamna la despăgubiri civile.

Voește acum instanța supremă să schimbe jurisprudența sa? Deși dânsa nu adoptă în totul părerea pe care am susținut-o și o susținem, totuși ar fi o îndrumare în această direcțiune dacă considerentele ar exprima voința instanței supreme, și noi am fi mulțumiți că cel puțin s'a admis această soluțiune transacțională. Inșă cesțiunea rămâne: 1) Voit-a Curtea de casațiune principiul pus în considerent?; 2) Aplică dânsa principiul pus la absolvire, și atunci când e vorba de achitare?

În realitate se poate ca acest considerent să nu exprime voința Curții, de oarece toată cesțiunea ce se discută în recurs eră dacă, în caz de absolvire, are drept instanța corecțională să trimită

pe partea pretinsă vătămată să-și valorifice pretențiunile la instanțele civile? Asupra acestui punct inșă cesțiunea nu poate prezenta dificultăți, afirmativa ne pare incontestabilă.

Inșă Curtea de casațiune, prin considerentul său, nu rezolvă numai punctul supus recursului, asupra căruia în doială nu mai poate să fie, ci pune chiar principiul că instanța corecțională poate condamna pe absolvit la daune, punct care nu era pus în discuțiune și care este foarte discutabil. Considerentul nefiind relativ la o cesțiune supusă rezolvării Curții de casațiune, nu poate avea deplină autoritate de jurisprudență, până ce nu va fi întărit prin o altă deciziune care să rezolve direct cesțiunea.

În orice caz, deciziunea Curții de casațiune merită atențiunea juriștilor.

I. TANOVICIANU

P. S. De altmintrelea ceia ce dovedește că instanța supremă n'a voit să-și schimbe jurisprudența ci este după cum am bănuit noi un considerent rău formulat și în afară din vederile Curții, este că puțin în urmă Curtea de casațiune s'a pronunțat tot în sensul jurisprudenței sale anterioare. Prin deciziunea Casației s. II, No. 3083 din 26 Noembrie 1912 (*Curierul Judiciar* No. 14 din 17 Februarie 1913 p. 167 și 168) Curtea de Casațiune a decis ca formal că achitatul în corecțional nu poate fi condamnat la daune, ca în materia criminală, *fiindcă e constant principiul că acțiunea civilă pentru daune nu poate fi exercitată dinaintea tribunalelor corecționale, când nu există fapt penal care să dea loc la daune.*

Cum ar concordă această deciziune cu ceia pe care o anotăm, dacă ar fi exact că tribunalele corecționale au facultatea de a condamna pe cel absolvit la daune? Dacă ar fi constant principiul că acțiunea pentru daune nu poate fi exercitată înaintea tribunalelor corecționale când nu există fapt penal, apoi e incontestabil că în caz de absolvire nu există un fapt penal, și prin urmare nu poate interveni o condamnare relativă la despăgubiri civile.

I. T.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 20 Ianie 1912

Președența d. lui G. P. PETRESCU, președinte
Silviu și I. Aslan cu Primăria Capitalii

Contencios administrativ — Refuzul Primăriei de a da alinierea și autorizarea de a clădi, pe motiv de crearea unei noi străzi — Necesitatea unei exproprieri cu prealabilă despăgubire. — Admiterea recursului. — Art.

³⁾ Cas. II, decizia No. 747 din 19 Dec. 1873, Bulet. pag. 307.

19 din Constituție; art. 7, cap. I din regulamentul organic și art. 97 și 98 din legea comunală

Obligațiunea proprietarilor de a se supune la regulile de aliniere fiind o excepțiune la principiul intangibilității dreptului de proprietate, ei nu poate să depășească limitele art. 7 din cap. I al Regulamentului organic, la care ne trimite art. 19 din Constituție și al cărui obiect este de a da comunei mijlocul ca, cu un sacrificiu din partea proprietarilor, să îndrepte și să lărgască străzile existente, nu însă și să creze, în dauna proprietarilor, străzi noi, pentru cari sunt alte reguli și alte proceduri de urmat.

De altminterea, adevăratul înțeles al cuvântului «aliniere» în materie de edilitate, fiind fixarea liniei despărțitoare dintre calea publică și terenul ce o atinge, nici nu se poate concepe aliniere acolo unde o cale publică nu există încă, precum nu se poate concepe servitutea «non edificand» ca consecință a alinierii menționate în art. 97 și 98 din legea comunală, atunci când fondul dominant nu are ființă.

Prin urmare, când un decret, deși intitulat de aliniere, prevede în realitate deschiderea unei străzi noi, nici regulile alinierii, nici consecințele ei nu pot fi invocate contra proprietarului pe terenul cărui urmează a se face lucrarea proiectată, executarea unui asemenea decret neputându-se face decât printr-o expropriere în regulă a terenului necesar și după o dreaptă și prealabilă despăgubire, potrivit art. 19 din Constituție, iar până atunci proprietarul e în drept să se folosească cum înțelege de terenul său și în special e în drept să clădească din nou și să întărească clădirile vechi ce ar avea, fără a se îngriji de restricțiunile art. 97 și 98 din legea comunală. Primăria, dar, nu poate refuza unui proprietar alinierea și a orizația de a clădi și de a face reparațiuni la imobilul său, pe motiv că parte din terenul proprietății sale este supus unei eventuale exproprieri, prin crearea unei străzi, proiectată a se face printr-un decret regul, întrucât exproprierea nu e hotărâtă definitiv printr-o hotărâre judecătorească*).

Deciziunea No. 326/912.—Admis recursul făcut de Silvia Aslan și I. Aslan personal și soț, în contra refuzului Primăriei Orașului București de a-i da autorizațiune să facă reparațiuni la imobilul din str. I. C. Brătianu No. 28, în proces cu Primăria Capitalei.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier I. Crivăț:

Pe d-l avocat Gr. Urlășeanu în desvolcarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat D. Nicolau în combateri.

Deliberând.

Asupra recursului făcut de Silvia Aslan și I. Aslan

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 56,912 pag. 630.

ca soț în urma refuzului Primarului Capitalei de a le da planul de aliniere și autorizațiune să facă reparațiuni radicale și să clădească la imobilul lor din str. I. C. Brătianu No. 28;

Văzând art. 5 § 3 lit. f, art. 32. No. 7 și art. 39 al. 5 din legea de organizare a acestei Inalte Curți din 1912;

Având în vedere actele prezentate și dezbaterile urmate din care rezultă că Silvia Aslan a cerut plan de aliniere și autorizațiunea de a face reparațiuni și construcțiuni din nou la imobilul său din Capitală Str. I. C. Brătianu, încă de prin luna Maiu 1911; că neprimind nici un răspuns, la 7 Decembrie același an i-a notificat prin poștă de a-i da un răspuns la cererea făcută, dar tot nu i s'a rezolvat cererea ci numai verbal i s'a declarat că alinierea și autorizațiunea cerută nu i se poate da fiindcă proprietatea sa este supusă la expropriere în vederea construirii Bulvardului Colței;

Considerând că orice proprietar are dreptul de a se bucura și a dispune de lucrul său în mod exclusiv și absolut în limitele determinate de legi; că acest drept e consacrat și garantat prin art. 19 din Constituție după care nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică, constată legalmente și după o dreaptă și prealabilă despăgubire;

Considerând că prin excepție la principiul inviolabilității dreptului de proprietate și la regulile obicinuite, după care cineva, poate fi depozdat sau mărginit în exercițiul dreptului său de proprietate același art. 19 din Constituție, menține dispozițiunile legilor anterioare privitoare la alinierea și lărgirea străzilor de prin comune precum și malurile apelor ce curg prin sau lângă ele;

Considerând că singurele dispozițiuni relative la alinierea și lărgirea străzilor, în vigoare dincoace de Milcov înainte de constituția din 1866 erau acele coapse în art. 7 din secția cap. II: «Despre înfrumusețarea poliției București» din regulamentul organic, după care se impune proprietarilor mărginași de a lăsa fără despăgubire, pentru ulițe, de o parte și de alta câte patru palme domnești din locul lor, și mai mult chiar după trebuință, așa că ulițele să dobândească o lărgime de 6 stărujeni cu îndatorire pentru proprietari, precum și pentru meseriașii zidari și dulgheri, sub amenințare de pedeapsă de a nu zidi din nou sau a prefăce ziduri vechi, fără a mai întâi să capete dela comisarul plășei, după temeiurile de mai sus arătarea prin semne a locului unde urmează să se așeze temelia după uliță;

Considerând că, ca o consecință neapărată a acestor dispozițiuni și din necesitatea pentru comuna de a intra cât mai curând și cu cât se poate mai puțin cheltuală în posesia terenurilor ce-i erau destinate, s'a născut de fapt acea servitute non edificand, care se găsește consacrată prin art. 97 și 98 din legea comunală;

Considerând însă că această obligațiune pentru un proprietar de a se supune la regulile de aliniere și de a suferi consecințele ei fiind o excepțiune la principiul intangibilității dreptului de proprietate, ea nu poate să depășească limitele art. 7 din cap. I al Regulamentului organic la care ne trimite art. 19 din Constituție și al cărui obiect este de a da comunei mijlocul ca, cu un sacrificiu din partea proprietarilor să îndrepte și să lărgască străzile existente, nu însă și să creze în dauna proprietarilor, străzi noi, pentru care sunt alte reguli și alte proceduri de urmat;

Considerând de altminterea că adevăratul înțeles al cuvântului «aliniere» în materie de edilitate, fiind fixarea liniei despărțitoare dintre calea publică și terenul ce o atinge, nici nu se poate concepe aliniere, acolo unde o cale publică nu există încă, precum nu se poate nici servitutea ca consecință a alinierii menționată în art. 97 și 98 din legea comunală atunci când fondul dominant nu are ființă;

Considerând că așa fiind când un decret, deși intitulat

de aliniere, prevede în realitate deschiderea unei străzi noi, nici regulile alinierei, nici consecințele ei nu pot fi invocate în contra proprietarului pe terenul căruia urmează a se face lucrarea proiectată, executarea unui asemenea decret nu se poate face decât prin expropriere în regulă a terenului necesar și după o dreaptă și prealabilă despăgubire, așa cum găsește art. 19 din Constituție, iar până atunci proprietarul e în drept să se folosească cum înțelege de pământul său și în special e în drept să clădească din nou și să întărească clădirile vechi ce ar avea fără a se îngrijii de restricțiunile art. 97 și 98 din legea comunală;

Considerând că dacă pentru aplicarea acestor dispozițiuni restrictive și excepționale, nu s'ar ține seamă de deosebirea dintre alinierea propriu zisă și înființarea unor lucrări noi dreptul de proprietate ar ajunge să devină cu desăvârșire iluzoriu, mai ales că adeseori, comunile sunt obligate de a prevedea, după un plan general, un complex de lucrări, cari necesitează un număr de exproprieri foarte mari, și acestea neputând fi realizate decât treptat și într'un lung sir de ani, cei mai mulți locuitori dintr'un oraș s'ar găsi împedicați de a se folosi de proprietatea lor un timp nedeterminat;

Considerând că într'un stat ale cărui legi proclamă și garantează respectul proprietății o asemenea stare de lucruri nu poate fi admisibilă, de unde rezultă că modul de interpretare al art. din legea care conduce la o asemenea soluție nu poate să fie decât eronat;

Considerând prin urmare că Primarul Capitalei, refuzând recurențele alinierei și autorizația de a clădi și de a face reparațiuni la imobilul său din str. I. C. Brătianu No. 28, pentru motivul că parte din terenul proprietății sale e supus unei eventuale exproprieri prin crearea Bulevardului Colței, proiectat a se face prin Decretul Regal No. 4 45 din 11 D-brie 1911, a comis un exces de putere și a violat dreptul de proprietate al recurenței întrucât exproprieria nu e hotărâtă definitiv prin o hotărâre judecătorească, așa că motivul de casare fiind întemeiat, recursul cată să fie admis. Pentru aceste motive Curtea admite recursul, etc.

NOTA. — A se vedea în același sens decizia Înaltei Curți s. III No. 385 din 2 Octombrie 1912, prin care s'a admis recursul făcut de Paulina Zossima contra refuzului Primăriei Capitalei de a-i da alinierea și autorizația de a construi pe proprietatea sa din București Str. Episcopiei No. 2 și 4, decizie al cărui sumar s'a publicat în *Curierul Judiciar* No. 73/912, pagina 864.

CURTEA DE APPEL DIN BUCUREȘTI S. III

Audiența de la 11 Iunie 1912

Președinția d-lui N. BUDIȘTEANU Președinte

Nae N. Părvulescu și partea civilă N. Aloman (apeluri corecționale).

Abuz de încredere — Elementele delictului. — Intenția frauduloasă. — Lipsa acestui element — Inexistența delictului. — Absolvire. — (Art. 322 și 323 c. penal)

Elementul esențial pentru existența delictului de abuz de încredere, este intenția frauduloasă din partea comitentului; simplul fapt al neres-tituirii lucrurilor încredințate în momentul, când i se cer, nu poate fi un fapt destul de precis pentru

ca din el să reiasă intenția frauduloasă, mai ales când inculpatul nu neagă primirea lucrurilor nici nu refuză restituirea lor;

Prin urmare, nu se poate imputa unei persoane delictul de abuz de încredere numai pe simplul fapt al neres-tituirii lucrurilor la cerere, iar faptul acesta neintrând în prevederile codului penal, persoana ce l'a săvârșit trebuie absolvită.

Deciziunea corecțională No. 491/912. — Admis apelul făcut de Nae N. Părvulescu, în contra sentinței penale No. 271/912 a Trib. Buzău s. I și respins apelul făcut de partea civilă I. N. Aloman, contra aceleiași sentințe, rezervându-i dreptul de a-și valorifica pretențiunile în contra inculpatului N. N. Părvulescu pe cale civilă.

Curtea

Ascultând pe d-l avocat A. Lăzărescu din partea apelantului I. N. Aloman, cerând majorarea despăgubirilor civile;

Pe d-l avocat St. Ionivan, în apărare; și

Pe d-l Procuror C. I. Protopopescu în concluziuni pentru respingerea apelului inculpatului, iar inculpatul cerând arhizarea.

Deliberând

Asupra oporunității făcute de inculpatul Nae N. Părvulescu de o parte și de partea civilă Iordache Aloman de altă parte, în contra sentinței penale No. 271/912 a Trib. Buzău s. I.

Văzând raportul, actele cauzei și ascultând susținerile părții civile, concluziunile d-lui Procuror și apărarea inculpatului;

Având în vedere că, trib. prin sentința apelată admite în parte opoziția inculpatului Nae N. Părvulescu în contra sentinței penale No. 1012/910, prin care numitul este condamnat la 6 luni de zile închisoare și la plata sumei de 200 lei drept despăgubiri civile d-lui I. Aloman și îi reduce această condamnățiune la 2 luni de zile închisoare corecțională, menținând despăgubirile civile acordate reclamantului;

Având în vedere că, faptul imputat inculpatului este cel prevăzut și penat de art. 322 și 323 c. p., săvârșit de dânsul în următoarea împrejurare; încredințându-i-se de către administratorul reclamantului un aviz pentru a scoate dela gara Mizil donă mușamale și a le aduce la moșie, dânsul le-a scos, dar le-a dus la el acasă ne mai voind a le elibera, sub cuvânt că mai are de primit de la reclamant un rest de 120 lei din salariul său de pe timpul când era în serviciul acestuia, ca logofăt la moșie;

Având în vedere că, din actele cauzei și din recunoașterea inculpatului, rezultă că într'adevăr administratorul reclamantului i-a încredințat inculpatului avizul pentru scoaterea mușamalelor, cu obligația de a le trimite la moșie; Că inculpatul a scos aceste obiecte dela gară și că le-a transportat la el acasă, unde au fost sechestrate de reclamant;

Considerând că, elementul esențial, pentru existența delictului de abuz de încredere, este intenția frauduloasă din partea comitentului, intenție care reiese din însăși însușirea pe nedrept a lucrurilor încredințate;

Considerând că, simplul fapt al neres-tituirii lucrurilor încredințate, în momentul când i se cer, nu poate fi un

fapt destul de precis pentru ca din el să spunem că reese intențiunea frauduloasă mai ales când inculpatul nici nu negă primirea lucrurilor și nici nu refuză restituirea lor;

Considerând că în speță se constată că, inculpatul Nae N. Părvulescu de la început a recunoscut că a ridicat mușamalele dela gară; Că le-a transportat la dânsul acasă ca o constrângere pentru reclamanți ca acesta să'i achite un rest din salarul ce pretinde că i se datora și că, în același timp, nu le-a putut restitui reclamanților, de oare-ce acesta le sequestrase, iar sequestrul nu a fost ridicat, de cât, după ce Curtea prin jurnalul No. 781/912, a acordat termen să le restituie, lucru ce numitul l-a făcut după ridicarea sequestrului—procesul verbal de ridicare a sequestrului din 17 Mai 1912, al sub comisarului N. Georgescu din Mizil și certific. No. 361/912 al șefului stațiunii Dedulești;

Și față cu cele mai sus expuse. Curtea constată că nu se poate imputa inculpatului delictul prevăzut și penat de art. 322, 323 c. p. Întru cât, lipsește din partea comitentului intențiunea frauduloasă de ași însuși pe nedrept lucrurile încredințate și că cel mult să poate imputa inculpatului faptul că prin constrângere a căutat să și valorifice, față de reclamanți, un drept ce pretinde că avea asupra acestuia, fapt care însă nu este pedepsit de lege;

Considerând că deși acest fapt nu este pedepsit de lege, totuși el fiind un fapt reprobabil, Curtea nu poate achita pe inculpat, ci numai a' l' absolvi conform art. 10 al. 4 pr. pena ă;

Și față cu cele de sus expuse Curtea urmează a admite apelul inculpatului, a reforma sentința trib. și a' l' absolvi și a respinge deci apelul părții civile în contra aceleiași sentințe, rămânând ca dânsa să și valorifice pretențiunile pe cale civilă;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul făcut de inculpatul Nae N. Părvulescu în contra sentinței penale No. 271/912 a trib. Buzău s. l, reformează această sentință; și

În baza art. 10 al. 4 pr. pen. absolvă pe inculpatul Nae N. Părvulescu și' l' apără de despăgubirile civile pe care a fost condamnat să le plătească;

Respinge apelul făcut de I. N. Aloman în contra aceleiași sentințe penale a trib. Buzău și.

Rezervă reclamanților numit dreptul de ași valorifica pe cale civilă pretențiunile în contra inculpatului;

(ss) N. Budișteanu; M. Gr. Ciocărdia; Al. Dem. Opreșu; N. Săulescu.

grefier F. Mihăilescu

Osebită părere

Având în vedere că Nae Părvulescu fiind însărcinat de I. N. Aloman ca să ridice niște mușamale de la o gară a primit această însărcinare, a luat buletinul c. l. a ridicat mușamalele, dar în loc să le predea lui Aloman, le-a păstrat în casă;

Având în vedere că, faptul material este stabilit pe deplin și mărturisit de inculpat;

Având în vedere disp. art. 322 și 323 c. p.;

Având în vedere că inculpatul alegă că nu a avut intenția să abuzeze de încrederea lui Aloman și că dacă a păstrat mușamalele cauza a fost că Aloman nu'i plătea o sumă de bani, ce i-ar fi datorat-o;

Având în vedere că, existența pretenției datorii nu a fost dovedită de Părvulescu cu nimic;

Că, deci, această afirmațiune nu este decât o nouă manoperă care denotă și mai mult perversitatea lui;

Având în vedere că, chiar dacă această susținere ar fi exactă existența acestui fapt de o natură cu totul deosebită de acel imputat lui Părvulescu, n' ar îndrituiește pe acesta să se sustruă de la îndeplinirea unui mandat pe care a primit ca să' l' execute posterior faptului, pe care' l' pune în sarcina reclamanților;

Că este inadmisibil ca un delincent, pentru a se pune la adăpost de răspunderea faptelor sale să invoace dreptul de ași face dreptate singur fără a ține seamă de instanțele judecătorești instituite pentru aceasta;

Că dar, apelul inculpatului este nefondat și sunt de părere că trebuie respins;

Având în vedere sentința trib. în ce privește pretențiunile apelantului parte civilă, sentința pe care o găsece justă și întemeiată și sunt deci de părere a se respinge, ca nefondat apelul numitului;

Pentru aceste motive:

Subsemnatul sunt de părere a se respinge atât apelul inculpatului Nae Părvulescu cât și cel al părții civile I. N. Aloman, în contra sentinței No. 271/912 a trib. Buzău și a se conforma această sentință;

(s) M. Balș

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, S. II

Audiența dela 9 Octombrie 1912

Președintele d-ului DIMITRIE VOLANSCHI Președinte
Sentința Civilă No. 859

A. A. Bădău cu Epitropia Casei Sf. Spiridon Iași

Drept de retențiune — Dreptul cumpărătorului de a reține prețul în cazul când turburarea nu e realizată. — Cazul când poate cere restituirea prețului plătit. — Dacă acest principiu se aplică și la vânzările voluntare prin licitație. (Art. 1364 c. civil).

După art. 1364 c. civil, cumpărătorul este autorizat a reține prețul în cazul în care turburarea nu este încă realizată, când are motive serioase de temere, iar după ce a plătit prețul nu poate cere restituirea, de cât în cazul prevăzut de art. 1364 c. civil, când este evins, și acest principiu se aplică și la vânzările voluntare făcute prin licitație.

Tribunalul.

Având în vedere că, Alexandru A. Bădărău, domiciliat în Iași a intentat acțiune contra Epitropiei Casei Sf. Spiridon din Iași, Comunității Școlii Ortodoxe Negadis din Iași și Casei de Depuneri și Consemnațiuni, cu sediul în București. Motivele acțiunii sunt formulate în modul următor: reclamanții în calitate de cumpărător al imobilului din Iași str. Unirea No. 2, vândut prin licitație de Epitropia Casei Sf. Spiridon din Iași, proprietară îndiviză împreună cu Comunitatea Școlii din Negadis, temându-se că va fi turburat în posesiunea imobilului: 1) pentru că vânzătorul nu i-a remis titlurile de proprietate; 2) pentru-că însăși Epitropia Casei Sf. Spiridon a adus contestație asupra modului cum a fost reprezentată în justiție cu ocaziunea împărțelii Comunitatea Școlii din Negadis; 3) pentru că Epitropia Casei Sf. Spiridon, a susținut înaintea Inaltei Curți de Casație, că vânzarea a fost rău efectuată de Tribunalul Iași, secția III-a de oarece secțiunea întâia a acestui Tribunal și retrăsese de egația de a vinde în urma cererii Epitropiei Sf. Spiridon; că Inalta Curte de Casație a respins recursul Epitropiei Casei Sf. Spiridon ca inadmisibil; că rămânând Epitropiei calea principală de anulare a vânzării și întrucât Epitropia este în termen de a exercita acțiunea în anulare, cere ca să fi obligată Casa de Depuneri a-i restitui suma de 72700 lei pe care a depus-o drept preț al imobilului pe baza adjudecățiunii și să fie autorizat a reține prețul până ce va expira pentru Epitropia Sf. Spiridon termenul de intentarea acțiunii în anulare;

Având în vedere că Anastasia Dimitriu prin testamentul din 1819 a legat Epitropiei Casei Sft. Spiridon din Iași și Comunității școlii din Negadis o casă situată în Iași str. Unirea; că în anul 1880, Epitropia Casei Sft. Spiridon, a cerut ieșirea din indiviziune; că Tribunalul Iași secția I-a prin sentința No. 46 din 18 Decembrie 1906, a admis în principiu acțiunea, iar prin sentința No. 113 din 7 Mai 1908, a dispus ca imobilul să se vândă prin licitație publică; că Tribunalul Iași secția III-a prin sentința No. 39 din 29 Aprilie 1911, a adjudecat în mod definitiv imobilul asupra D-lui Al. A. Bădărău cu prețul de 72700 lei, care depunând prețul adjudicațiunii, s'a emis pe numele său ordonanța de adjudecare No. 1708 din 13 Iunie 1911; că în contra acestei ordonanțe, Epitropia Casei Sft. Spiridon a făcut recurs care a fost respins ca inadmisibil;

Având în vedere că Epitropia Casei Sft. Spiridon din Iași, a susținut atât înaintea Tribunalului Iași s. III-a, cât și prin motivele de recurs că: 1) Comunitatea școlii din Negadis n'a fost bine reprezentată; 2) că Tribunalul Iași secția III-a nu mai putea procedea la vânzarea pentru motivul că i s'a retras delegațiunea de către secția I-a; Tribunalul Iași s. III-a a discutat motivele invocate de Epitropia Casei Sft. Spiridon și găsindu-le neîntemeiate le-a respins și a procedat la vânzare;

Având în vedere că posterior emiterii ordonanței de adjudecare, Al. A. Bădărău a intentat acțiunea pentru restituirea prețului, întemeindu-se, din punct de vedere juridic, pe dispozițiile art. 1364 cod. civ.;

Având în vedere că după art. 1364 cod. civ., dacă cumpărătorul este turburat, sau are cuvânt de a se teme că ar putea fi turburat prin vre o acțiune, sau ipotecară

sau de revendicare, el poate suspenda plata prețului până ce vânzătorul va face să înceteze turburarea sau va da cauțiune afară numai de se va fi stipulat că plata să se facă chiar de ar urma turburare;

Având în vedere că după art. 1364 cod. civ., cumpărătorul este autorizat de a reține prețul în cazul în care turburarea nu este încă realizată, când are motive serioase de temere; și după ce a plătit prețul nu poate cere restituirea de cât în cazul prevăzut de art. 1341 cod. civ., când este evins;

Având în vedere că cumpărătorul a consemnat prețul, că, a consemna înseamnă a plăti; că deci nu poate cere restituirea;

Având în vedere că urmează a se discuta dacă principial stabilit de art. 1364 cod. civil, se aplică la vânzările voluntare făcute prin licitație;

Având în vedere că conform art. 551 pr. civ., care în virtutea art. 631 și 636 pr. civ., se aplică și la vânzările prin licitație pentru eșire din indiviziune, adjudecatarul este obligat să depună prețul în numerar în termen de o lună dela data adjudecării definitive; și dacă nu depune prețul în acest termen, buaql se pune din nou în licitație (art. 553 pr. civ.);

Că, prin urmare, adjudecatarul nu poate să reție prețul; poate însă cere ca distribuarea să nu aibă loc până ce nu va înceta turburarea;

Având în vedere că acțiunea pentru restituirea prețului fiind neîntemeiată urmează a fi respinsă;

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte Dimitrie Volaschi, tribunalul respinge. etc.

(ss) Dimitrie Volaschi; Grigore Kassim

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAȚIE S. I

Recurenta Eforia Spitalelor Civile prin d-l avocat Pascal Toncescu.

Intimatul Minist. Domeniilor prin d-l avocat Atanasiu.

Revizuire. — **Termen.** — **Curgerea lui dela o nouă comunicare făcută după expirarea termenului de apel.**

Hotărnicie. — **Lipsa de calitate sau de capacitate a hotărnicului.** — **Nulitate ce se poate invoca în ori ce stare a procesului.** — **Revizuire.** — **Dreptul statului de a cere revizuirea.** — **Dacă acest drept poate fi întins și la apărarea făcută de reprezentantul statului, în afară de o instanță judiciară.** — **Art. 291 și 297 pr. civ.**

1. a) După art. 297 din vechiul cod de procedură civilă, termenul de revizuire pentru cazul în care se discută art. 291, este de două luni dela comunicarea hotărării ce se atacă cu revizuire, iar acest termen nu începe să curgă de cât dela o nouă comunicare a hotărării după expirarea termenului de apel.

b) Lipsa de calitate sau de capacitate a inginerului hotărnic de a hotărnicii o-moșie, este un mijloc peremptoriu de fond, care se poate invoca în ori ce stare a

1) Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate *in extenso* în numerile viitoare.

Redacția

procesului, iar nu o nuitate de procedură, care să nu poată fi propusă și cercetată de cât în «limine litis» conform art. 111 pr. civ.

c) Dacă statul are dreptul de a cere revizuirea ori de câte ori cei însăreinați s'au apere, l'u apărât cu violenție, sau nu l'a apărât complet, această dispozițiune de favoare nu poate fi întinsă la apărarea făcută de reprezentanții Statului în afară de o instanță judiciară. (Cas. s. I, decizia No. 900 din 12 Decembrie 1912, prin care se casează decizia C. de apel Buc. s. III, No. 207/99).

Recurenta Catinca G. V. Anton ș. a. prin d-l avocat Gesticone. Intimatul Elena G. Munteanu ș. a. prin d-l avocat C. Obedeanu.

Filiatiune. — **Dovedirea ei.** — **Prezumțiunea «Pater is est...».** — **Stabilirea numai în favoarea copilului născut sau conceput în timpul căsătoriei.** — **Copii adulterini și incestuoși.** — **Punerea lor pe aceeași linie cu copiii naturali prin codul nostru civil, din punctul de vedere al posibilității de a fi legitimați prin căsătorie subsequentă.** — **Art. 304 c. civil.**

2. a) Presumțiunea «pater is est» în virtutea căreia copilul născut sau conceput în timpul căsătoriei, are ea tată pe bărbatul mamei sale, este stabilit de lege numai în favoarea copilului și în interesul său, ne putând fi invocată de cât de copilul care se pretinde legitim sau

de moștenitorii săi când au interes să facă aceasta, iar nu și de către alții, în contra intereselor copilului.

b) În legislațiunea noastră, cu deosebire de cea franceză, copiii adulterini și incestuoși, au fost puși pe aceiași linie cu cei naturali din punctul de vedere al posibilității de a fi legitimați prin căsătorie subsecventă a autorilor lor: aceasta rezultă atât din textul art. 304 c. civ. în care legiuitorul român n'a mai făcut distincțiunea ce face legiuitorul francez în textul corespunzător din codul napoleon, cum și din suprimarea art. 335 c. napoleon, care oprește chiar recunoașterea copiilor adulterini și incestuoși. (Cas. s. I, decizia No. 919 din 18 Decembrie 1912, prin care se casează deciziunea Curții de Apel Iași, s. I, No. 88/912).

CASAȚIE S. II

Recurentul avocatul Statului din Prahova, lipsă.
Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

Apelul părții civile contra unei cărți de judecată.—Evocarea întregii afaceri înaintea tribunalului.—Excepția lucrului judecat.—Invocarea ei din oficiu.—Art. 103 l. j. p.

1. Cu ocazia judecării unui apel făcut de Regia monopolurilor statului, contra unei cărți de judecată care a pronunțat o condamnățiune la amendă pentru faptul de furt de sare în prejudiciul regiei, tribunalul este în drept să ridice din oficiu excepțiunea lucrului judecat, care este de ordine publică și aceasta în virtutea principiului pus în art. 103 din legea judecătorilor de ocoale, după care, în materie penală, apelul ori-cărei din părțile cari au figurat la prima instanță evocă înaintea tribunalului întreaga afacere, chiar și acțiunea publică, fără a fi nevoie ca procurorul să-și fi însușit apelul. (Cas. s. II, decizia penală 2763 din 29 Octombrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Prahova s. II, No. 1315/912).

Recurentul C. Popa ș. a. prin d-l avocat P. P. Poni.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Pedeapse.—Cumul de furturi prev. de art. 309 al. 2 c. penal.—Admitere de circumstanțe atenuante.—Condamnare la un an închisoare.—Legalitatea pedepsei.—Art. 60 și 40 c. penal.

2. Este legală pedeapsa închisorii de un an pentru două furturi prevăzute de art. 309 al. 2, când s'au admis circumstanțe atenuante în favoarea inculpatului, căci fără aplicarea art. 60 ar fi trebuit să i se dea conform art. 40, maximum prevăzut de art. 309 al. 2 c. p., care este de doi ani.

Inculpatului însă care a comis un singur furt, trebuie să i se scoabă pedeapsa sub minimum de 3 luni, prevăzut de art. 309 al. 2, când i se aplică art. 60, căci dacă i se dă mai mult de 3 luni, aplicarea art. 60 ar fi iluzorie și fără nici o însemnătate. (Cas. s. II, decizia penală

No. 2850 din 5 Noembrie 1912 prin care s'a casat sent. Trib. Tecuci No, 1097/912).

Recurentul Minist. Domeniilor prin d-l avocat Al. Ulubeanu.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Amnistie.—Delicte silvice.—Decretul din 26 Mai 1912.—Condițiunile cerute pentru a fi iertat de pedeapsă.—Existența unei condamnări definitive.

3. După dispozițiunile decretului de amnistie publicat în Monitorul Oficial cu No. 42 din 26 Mai 1912, sunt ertați de pedeapsă și de plata amenzilor toți acei condamnați definitiv pentru contravențiuni și delicte silvice săvârșite cu începere de la 10 Aprilie 1910, data publicării în Monitorul Oficial a noului cod silvic și până la 26 Mai 1912 și ale căror condamnățiuni n'au fost executate.

Prin urmare, dacă se constată că delieventul nu era condamnat în mod definitiv la data decretului de amnistie, tribunalul săvârșește un exces de putere când achită pe delievent, motivând numai că faptul s'a petrecut în ziua de 30 Octombrie 1911, după publicarea în Monitorul Oficial a noului Cod silvic și că pedeapsa la care a fost condamnat de prima instanță, nefiind executată, delieventul urmează să se bucure de acel decret de amnistie. (Cas. s. II, decizia penală 2932 din 12 Noembrie 1912, prin care s'a casat sentința Trib. Covurlui s. I, No. 756/912).

Recurentul At. I. Nișescu, în persoană.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Parte civilă.—Citare neregulată.—Sentință achitătoare.—Contestațiune.—Admiterea ei.—Definitivitatea sentinței față de procuror.—Dreptul părții civile de a i se comunica aceea sentință, ce o prejudiciază, spre a face opoziție.

4. Dacă se constată că partea civilă n'a fost regulat citată cu ocazia pronunțării sentinței de achitare a inculpatului, instanța de fond nu săvârșește nici o violare a legii când, în urma contestației făcută de partea civilă, dispune a i se comunica copie de pe sentința achitătoare, ca să uzeze pe calea opoziției; în adevăr, nu se poate susține că aceea sentință ar fi trebuit să fie anulată pentru că afacerea să se judece în întregul ei, într-o dată ea fiind rămasă definitivă față de ministerul public urmează să-și producă efectele sale legale în ce privește pedeapsa și dar, orice cale de anulare este închisă din acest punct de vedere, iar prejudiciul încercat de partea civilă din cauza citării sale neregulate se poate îndrepta pe calea opoziției ce ar face, stabilind existența delictului care justifică cererea sa de despăgubiri. (Cas. s. II decizia penală 3004 din 19 Noembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. de Apel Buc. s. I No. 228/912).

*Recurentul Alexe Pispiris prin d-l avocat P. Poni.
Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.*

Constituirea tribunalului. — Complectarea lui cu judecătorul de pace. — Existența mai multor judecători în acel oraș. — Necesitatea tragerei la sorți. — Art. 17 l. organiz. judecăt.

5. După art. 17 din legea pentru organizarea judecătorească, când tribunalul nu se poate complecta cu numărul legal de judecători, se va chema pentru aceasta judecătorul de ocol respectiv sau unul din judecătorii de ocol urban cu reședința în acel oraș, tras la sorți de președinte, cu bile, în ședință publică, față cu ministerul public, iar neobservarea acestor dispozițiuni atrage deadreptul nulității sentinței. Prin urmare, în orașele unde sunt mai multe judecătorii, se violează art. 17 când tribunalul se complectează cu unul din judecătorii de ocol din acel oraș, chemat prin simplă delegație, iar nu prin tragere la sorți. (*Cas. II, decizia penală No. 3005 din 19 Nembrie 912, prin care s'a casat sentința trib. Prahova secția II, No. 943/912.*)

CASAȚIE S. III

*Recurentul Ion Rădulescu prin d-l avocat Toma Dragu.
Intimatul Minist. de Finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.*

Licențe. — Debit de băuturi spirtoase. — Deschiderea lui într'un băleiu. — Supunerea lui la taxa licenței. — Art. 18 l. licențelor.

1. Săvârșește contravenția prevăzută de art. 1 și 20 din legea licențelor debitantul de băuturi spirtoase care, cu ocazia unui băleiu, a mai deschis un nou debit pe lângă acela ce-l avea, fără să fi obținut brevetul de licență cerut de lege și pentru acest al doilea debit și fără să plătească taxa licenței.

În adevăr, art. 18 din legea licențelor nu scutește de licență debitele din băleiri și din localitățile balneare și climatice, ci numai face o excepție în privința acestor debite relativ la timpul pentru care trebuie plătite atari licențe. (*Cas. III, No. 452 din 6 Noembrie 912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Olt, No. 418/912.*)

*Recurentul Minist. de Finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimatul Toma I. Cristescu prin d-l avocat Dem. Mladoveanu.*

Urmărire din partea statului. — Contestație la Administrația financiară. — Apel la tribunal. — Obligația tribunalului a verifica dacă contestația e făcută în termen.

2. Când administrația financiară a respins ca tardivă o contestație la urmărire pentru plata unor impozite, tribunalul sesizat ca instanță de apel săvârșește un exces de putere când pășește la judecarea în fond a contestației, fără ca în prealabil să examineze și să cerceteze dacă contestația era făcută în termenul prevăzut

de lege. (*Cas. III, decizia No. 478 din 19 Noembrie 912, prin care s'a casat sentința trib. Buzău, s. II, No. 153 din 912.*)

*Recurentul Minist. de Finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimatul Gr. Păscălescu ș. a. prin d-l avocat I. Moșoi.
Ministerul Public prin d-l procuror N. I. Zamfirescu.*

Taxe succesorate. — Imobile. — Stabilirea valorii lor. — Venitul după roluri înmulțit cu 20. — Neadmisibilitatea unei evaluări inferioare. — Art. 64 lit. f din legea timbrului.

3. După art. 64 litera f din legea timbrului, valoarea imobilelor pentru calcularea taxei de înregistrare pentru succesiuni, nu poate fi în nici un caz inferioară venitului după roluri înmulțit cu 20.

Prin urmare tribunalul violează această dispoziție a legii timbrului când, bazându-se pe o expertiză, scoabă valoarea imobilelor succesoriale sub cea prevăzută prin roluri, precum a fost fixată prin decizia ministerului de finanțe. (*Cas. s. III, decizia No. 488 din 26 Noembrie 912 prin care s'a casat sentința trib. R.-Sărat No. 77/912.*)

Recurentul Opran Potârnică, în persoană.

Intimatul Minist. Lucrărilor Publice prin d-l avocat I. Boamba.

Contencios administrativ. — Sub-șef de secție în administrația căilor ferate. — Punere în disponibilitate. — Avizul comisiunii de cinci inspectori generali. — Respingerea recursului. — Art. 23 și 32 l. p. organiz. corpului tehnic al Minist. lucrărilor publice din 1894.

4. După art. 32 din legea pentru organizarea corpului tehnic al Ministerului lucrărilor publice din 1894, disponibilitatea nelimitată și destituirea sau revocarea se pronunță prin decret regal în baza propunerii ministerului lucrărilor publice prin raport motivat și luând avizul unei comisiuni compusă din cinci inspectori generali, numită de ministerul lucrărilor publice, în care se va asculta și apărarea inculpatului.

Prin urmare, dacă se constată că punerea în disponibilitate a unui sub-șef de secție clasa II-a din administrația căilor ferate serviciului întreținerii, pentru grave acte de insubordonare și insulte aduse superiorilor săi, s'a făcut luându-se avizul comisiunii prevăzută de art. 32, după ce funcționarul inculpat a fost ascultat în apărarea sa, dânsul nu se poate plânga că a fost lipsit de garanțiile prescrise de lege. (*Cas. s. III decizia No. 527 din 10 Decembrie 912 prin care s'a respins recursul făcut contra decretului regal No. 3698 din 1912.*)

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite numai prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, iar cei din capitală să plătească ca și până acum vechiului nostru încasator *Tudoroșu* sau ajutorului său *C. Petculescu*.